

tím opatrněji a neměl příliš spoléhati na svou obratnost. Pro doličené zmatky čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. bylo důvodné zmateční stížnosti státního zastupitelství vyhověti a rozsudek v napadeném sprostředkujícím výroku zrušiti jako zmatečný. Uznati ve věci samé nebylo zrušovacímu soudu možno jednak proto, že skutečnosti, rozhodné pro posouzení otázky, zda u obžalovaného H-a lze mluvit o objektivním zavinění ve smyslu §§ 335, 337 tr. zák., jsou v rozsudku zjištěny vadně, jednak z důvodu, že rozsudek vůbec neobsahuje zjištění co do dalších náležitostí skutkové podstaty, zejména pokud jde o příčinný vztah mezi případným zaviněním obžalovaného H-a a nastalým úrazem a o subjektivní stránku činu. Nezbývalo proto, než podle § 288 čís. 1 a 3 tr. ř. věc vrátiti soudu nalézacímu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Čís. 2597.

Zavinění ve smyslu § 335 tr. zák. neodborným kácením celé zdi místo jejím volným rozebíráním od vrchu dolů ve smyslu § 32 min. nař. ze dne 7. února 1907, čís. 24 ř. zák., jehož lze obdobně použiti i když nejde o práci prováděnou po živnostensku.

Pachatele nesprošťuje zodpovědnosti za vlastní nedbalost ani zjištěné vlastní zavinění poškozeného ani spoluzavinění třetí osoby.

Řízení přípojně jest jen vedlejší částí trestního řízení; jednáním a rozhodováním o soukromoprávních nárocích nesmí býti oddalováno co možná nejrychlejší provedení a skončení trestního řízení.

Shledal-li nalézací soud, že výsledky trestního řízení nestačí k bezpečnému rozhodnutí o soukromoprávních nárocích a odkázal-li je proto podle druhého odstavce § 366 tr. ř. na pořad práva soukromého (proti čemuž není opravného prostředku), nemůže býti ani cestou §u 4 zákona o podmíněném odsouzení donucován, by zjišťoval jsoucnost a výši odškodňovacích nároků a oprávněných osob pro obor tohoto zákonného ustanovení, které nepředpokládá co do rozsahu a způsobu plnění číselně určitou a pevně stanovenou povinnost náhrady, ani, by se poškozený náhrady škody domáhal (k trestnímu řízení jako soukromý účastník se připojil).

(Rozh. ze dne 22. prosince 1926, Zm. II 325/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 14. ledna 1926, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., vyhověl však v zasedání neveřejném odvolání státního zastupitelství z téhož rozsudku co do výroku, jímž bylo obžalovanému podle § 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. uloženo, by ve zkušební době podle svých sil nahradil soukromému účastníku Františku M-ovi a poškozenému Josefu Č-ému jejich soukromoprávní nároky, které nemohou dosud býti určeny, případně, by se s nimi ve zkušební době vyrovnal, potud, že změnil na-

padený výrok v ten smysl, že se obžalovanému podle § 4 zákona o podmíněném odsouzení ukládá, by ve zkušební lhůtě podle svých sil nahradil škodu, kterou způsobil.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti podle čís. 4, 5, 9 a) § 281 tr. ř. Největší částí svých vývodů uplatňuje četné výtky, jež činí rozsudku s hlediska důvodu zmatku čís. 5, jich pouhou obměnou, ba namnoze prostým jich opakováním jsou zejména ony vývody, jimiž provádí stížnost v zápětí námitky důvodu zmatečnosti hmotněprávní. Valná část oněch výtek byla zřejmě vyvolána tím, že ve velmi stručných rozhodovacích důvodech napadeného rozsudku nejsou podle svého obsahu, pokud se týče svým doslovem uvedeny ony výsledky hlavního přelíčení, zejména svědecké výpovědi, na nichž zbudována jsou jednotlivá skutková zjištění a závěry rozsudkové. Než tím nestává se ještě rozsudek zmatečným podle čís. 5 § 281 tr. ř., nelze mu proto zejména vytýkati neúplnost aniž nedostatek důvodů, jak v převážné části svých vývodů činí zmateční stížnost. Rozhodným je, zda v oněch výsledcích hlavního přelíčení, jichž se jednotlivě dovolávají rozhodovací důvody, mají věcný základ a oporu na nich zbudovaná skutková zjištění a závěry rozsudkové. Posuzovány jsouce s tohoto hlediska, jeví se výtky, činěné rozsudku zmateční stížností, vesměs bezdůvodnými. Jednání, jímž se obžalovaný provinil způsobem, zakládajícím skutkovou podstatu přečinu proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., spatřuje rozsudkový výrok v tom, že obžalovaný k vyvrácení zdi ustanovil dělníky s touto prací neobeznámené a že dal rozkaz zídku (t. j. onu zeď) podkopati a u základu vysekati, neučiniv žádného bezpečnostního opatření, by se zeď nevyvrátila. Rozhodovací důvody dospívají na základě posudku znalců stavitelů k závěru, že obžalovaný, prováděje onu práci (vyvrácení zdi) neodborně a proti předpisu ministerského nařízení ze dne 7. února 1907 (čís. 24 ř. zák.), t. j. kácením zdi místo jejího volného rozebírání od vrchu dolů, pustil se takto do práce nebezpečné, k níž neměl potřebných zkušeností a odborných znalostí. Podle rozhodovacích důvodů stačí již tato okolnost, totiž ono právě vylíčené počínání si obžalovaného k založení skutkové podstaty činu trestného podle § 335 tr. zák.; přes to spatřují důvody, stejně jako rozsudkový výrok, trestné opomenutí obžalovaného v tom, že nedal kácenou zeď ani podepřítí na straně, kam bylo řízeno její vyvrácení. Také tento závěr rozsudkový má oporu v posudku znaleckém, toto opomenutí výslovně vytýkajícím. Jak patrné, nekryjí se rozhodovací důvody, pokud zjišťují jednání obžalovaného, jež shledal nalézací soud trestným, zúplna a ve všech jednotlivostech s příslušným bodem rozsudkového výroku, budujícím provinění obžalovaného na užší základně, než činí rozhodovací důvody. Než tento nesoulad, zdůrazňovaný i zmateční stížností, je rázu pouze vnějšího, a nedotýká se zejména nepříznivě správnosti odsuzujícího výroku ani po stránce skutkové ani ve směru právním. Stanovisko, jež došlo výrazu oběma částmi rozsudku,

je ve svém souhrnu toto: způsob bourání zdi, k němuž došlo v souzeném případě, její vyvrácení, kácení, je vůbec a musil se jeviti též obžalovanému práci nebezpečnou; byla-li však přes to podniknuta, měla se jí podjati pouze osoba, vyzbrojená potřebnými k ní znalostmi a odbornými zkušenostmi; obžalovaný, jenž sám těchto znalostí ani zkušeností neměl, byl povinen ustanoviti k vyvrácení zdi aspoň dělníky, s podobnou prací obeznámené. Jak již zmíněno, je rozsudkový závěr, že obžalovaný prováděl práci neodborně a proti předpisu onoho ministerského nařízení, založen na znaleckém posudku, s nímž se kryje téměř doslovně. Vytýká-li mu zmateční stížnost přes to rozpor, je tato výtka vysvětlitelná tím, že stížnost tu stejně jako i v pozdějších svých vývodech opětně a důsledně rozlišuje mezi vlastním kácením zdi s jedné strany a pracemi předcházejícími, jež stížnost označuje jako práce přípravné, se strany druhé. Že by v souzeném případě bylo již před tím, než se zeď sřítla, přikročeno bývalo ku kácení zdi samotné, nevyšlo v řízení na jevo, nezjišťuje toho ani rozsudek a neměli patně nic takového na zřeteli ani soudní znalci, kteří podávajíce nález i posudek na místě samém, shledali podle nálezu pouze, že těsně při zdi byl vykopán příkop 40 cm široký a 40 cm hluboký, který měl sloužiti ke snažšímu skácení zdi, a i ve svém posudku uvádějí dále jen, že v patě zdi byla vysekána drážka na výšku 24 cm, do hloubky 15 až 18 cm, při čemž pouze uprostřed zdi byla ponechána pevná část v délce asi 80 až 100 cm. Ve věcné shodě s posudkem, podle něhož účelem těchto prací bylo rychlé povalení zdi (a zachování cihel), je také v rozsudkových důvodech řeč o pracích, provedených za účelem vyvrácení zdi, rozsudek spatřuje v nich tudíž právem již součást kácení zdi a jeví se ono rozlišování zmateční stížností nemístným.

Jak posudek znalecký, tak nepřimo, totiž na základě tohoto posudku i rozsudek, dovolávající se na opodstatněnou dotyčných svých závěrů onoho ministerského nařízení, při čemž v úvahu přichází zřejmě jen předpis jeho §u 32. Zmateční stížnost namítá již v oné části svých vývodů, jimiž uplatňuje důvod zmatku čís. 5, a znovu při provádění důvodu zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., že ono nařízení obsahuje předpisy pro uvarování úrazů a na ochranu zdraví dělníků při živnostenském provádění staveb. že se tudíž nevztahuje na souzený případ, v němž o živnostenské provádění oné práce nešlo. Námitka je věcně i právně bezpodstatná přes to, že předpisy nařízení platí již podle jeho záhlaví skutečně jen o živnostenském provádění pozemních staveb tak, že se přímo arci nevztahují na souzený případ, v němž práce po živnostensku prováděna nebyla. Tím není však řečeno, že jest nepřipustno, použití v oboru práva trestního zásad, došedších výrazu oněmi předpisy. Není trestným podle § 335 tr. zák. pouze čin neb opomenutí, příčící se určitým bezpečnostním předpisům, nýbrž vůbec každý čin a každé opomenutí, o němž pachatel již podle přirozených jeho následků, které každý snadno poznati může, nebo podle svých zvláštních poměrů, v § 335 tr. zák. z části jednotlivě uvedených, může seznati, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečnoství života, zdraví nebo tělesné bezpečnosti lidské. Je-li tudíž určité jednání neb opomenutí ozna-

čeno v tom kterém předpise jako nebezpečné, a je-li jím proto zapovězeno, není překážky, by zásady, vyjádřené tímto předpisem, nebylo použito ohledně činu neb opomenutí, v něm vyličeného, také tehdy, došlo-li k němu za okolností, na něž se předpis formálně nevztahuje, pokud jde ovšem právě o posouzení otázky, zda určité jednání neb opomenutí jest o b j e k t i v n ě nebezpečné. Zejména pokud jde o souzený případ a předpis onoho zvláštního ministerského nařízení, nepozbývá jednání, označené v něm jako nebezpečné a jím proto zakázané, oné své povahy a nesmí býti dovoleno ani v oněch případech, v nichž dotyčná práce nebyla prováděna po živnostensku. Podle § 32 ministerského nařízení není při bourání zpravidla dovoleno svrhovati celé části zdi. Slova »zpravidla«, zdůrazňovaná zmateční stížností, nemají onoho smyslu, který jim příkládá stížnost, nýbrž poukazuje se jimi jen na výjimku z onoho pravidla, stanovenou druhým odstavcem téhož §, podle něhož mimo jiné toliko volně stojící zdi smějí býti svrhovány nebo trhány (»rozstřelovány«). Předpis je zařaděn pod záhlaví I. nařízení »Předpisy k zamezení úrazů«, čímž naznačeno, že také bourání zdi způsobem, přičicím se předpisu a v něm zapovězeným, je spojeno s nebezpečím úrazu, je tedy prací nebezpečnou. Neprávem namítá zmateční stížnost, že v souzeném případě šlo o zeď volně stojící, že se tedy na její bourání vztahuje vyjimečné ustanovení druhého odstavce § 32 nařízení. Nařizujeť se tam, že také volně stojící zdi smějí býti svrhovány nebo trhány jen z a s t á l é h o z n a l e c k é h o ř í z e n í, čímž je řečeno, že tyto způsoby bourání předpokládají a vyžadují odborné znalosti a zkušenosti i při zděch volně stojících, že tedy jsou spojeny s nebezpečím úrazu, jsou-li prováděny beze znaleckého dozoru, pokud se týče bez oněch odborných znalostí a zkušeností, jak tomu bylo podle rozsudkového zjištění právě v souzeném případě. Je-li však prvním odstavcem § 32 nařízení zásadně zakázáno, svrhovati celé části zdi (tu šlo dokonce o svržení, skácení celé zdi), jsou v tomto zákazu samozřejmě zahrnuty i ony práce, které jsou přípravou vlastního skácení zdi. Nalézací soud shledal tudíž jednání a opomenutí, zakládající skutkovou podstatu přečinu podle § 335 tr. zák. tím větším právem již v počínání si obžalovaného při pracích onoho rázu, když se zeď sřítla již před tím, než bylo přikročeno k vlastnímu jejímu skácení. Prvý odstavec § 32 nařízení obsahuje arci pouhý zákaz svrhování celých částí zdi. Vyslovují-li však rozsudkové důvody nadto názor, že zeď měla správně býti od vrchu dolů rozebírána, děje se tak v úplném souhlase s posudkem soudních znalců, kteří vyslovili tento názor. Názor ten dlužno vůči námítkám zmateční stížnosti označiti za správný, neboť, není-li dovoleno — alespoň bez odborného řízení — zdi svrhovati, nelze si představit jiný přípustný způsob bourání zdi, jímž možno vyvarovati se úrazu osob, při bourání zaměstnaných.

Zmateční stížnost napadá dále rozsudkový výrok, podle něhož obžalovaný mohl seznati, že jeho jednání, pokud se týče opomenutí může (podle rozsudku: je způsobilé) přivoditi nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí. Jedna z výtek, uplatňovaných jí v tom směru s hlediska důvodu zmatku čís. 5 § 281 tr. ř.. sou-

visí s onou její další námitkou, že se předpisy ministerského nařízení čís. 24 ř. zák. z roku 1907 vztahují pouze na stavby, prováděné po živnostensku. Zmateční stížnost spatřuje však neprávem rozpor v tom, že podle rozsudkového výroku mohl obžalovaný ono nebezpečství seznati jen »podle přirozených, pro každého snadno poznatelných následků svého jednání i opomenutí«, kdežto rozhodovací důvody poukazují prý v témž ohledu naopak na předpis ministerského nařízení. Rozporu není, zejména ne rozporu, jenž by činil rozsudek zmatečným, neboť dovolávati se pro své stanovisko zásady onoho předpisu byl nalézací soud podle toho, co v tom směru bylo již řečeno, oprávněn tím spíše, když tak učinili i soudní znalci a když v rozsudku jest se ho dovoláváno vlastně jen jako základu pro objektivní zjištění, že šlo o práci, prováděnou neodborně a nebezpečnou. Tím, že v rozsudkovém výroku není řečeno, že obžalovaný mohl ono nebezpečí seznati také »podle předpisů zvlášť vyhlášených« (§ 335 tr. zák.), bylo jen — byť snad bezděky — vyhověno správnému hledisku právnímu, podle něhož předpisu, o jaký tu jde, nelze sice použití na souzený případ přímo, zejména pokud jde o s u b j e k t i v n í stránku činu, není však překážky proti tomu, by rozsudek v onom o b j e k t i v n í m směru nebyl budován na zásadě, došedší výrazu oním předpisem, jenž v podstatě nevyjadřuje nic jiného, než co každý rozumný člověk vědětí může a musí. Právě vzhledem k tomu nebylo však nezbytně třeba, by v důvodech rozsudku byl zvlášť odůvodněn výrok, že obžalovaný mohl nebezpečnost svého jednání (opomenutí) poznati již podle přirozených, pro každého snadno seznatelných následků. Nelze tudíž zmateční stížnosti přisvědčiti ani, pokud namítá, že pro onen jí napadený bod rozsudkového výroku nejsou uvedeny důvody vůbec, nebo nejsou proň uvedeny důvody logické, když nalézací soud uvádí v rozhodovacích důvodech, že obžalovaný mohl předvídati, že práce jím prováděná jest nebezpečná, při čemž poukazuje na předchozí úvahy, kde klade důraz na to, že obžalovaný kácenou zeď ani nedal podepřítí na straně, kam bylo její vyvrácení řízeno, ačkoliv nutnost tohoto opatření podle stavu věci mohl, ba musel postřehnouti každý normální člověk. Věcnou oporu má rozsudkový výrok v bodě, napadeném zmateční stížností, též v rozsudkovém zjištění, že obžalovaný dělníky Bohumila U-a, Richarda M-a a Jana K-a odkázal z práce při bourání zdi, řka, že si ji provede sám se svými dělníky. Podle svědeckých údajů, na jichž výpovědích zbudováno je toto rozsudkové zjištění, a podle svědecké výpovědi Antonína D-a, stavebního políra u stavitele Bedřicha I-a, v rozsudkových důvodech rovněž zaznamenané, šlo tu o dělníky, zaměstnané u onoho stavitele, s nimiž chtěl D. započítí osudného dne s bouráním oné zdi vzhledem k tomu, že mu obžalovaný, u něhož pracovali od 21. června 1925, řekl dne 27. téhož měsíce, tedy čtvrtého dne před osudným dnem, že má v úmyslu onu zeď lidmi I-ovými rozbourati. Rozsudek výslovně zjišťuje na základě výpovědi onoho svědka, že práci měl obžalovanému prováděti Antonín D. svými lidmi, pokud se týče lidmi svého zaměstnavatele (stavitele I-a). Již tímto svým krokem, ostatně nepopíraným, dal obžalovaný jasně na jevo, že je si vědom toho, že je na místě, by bourání zdi bylo provedeno lidmi dotyč-

ného oboru a za odborného vedení, a nepřímo zároveň, že ví, že práce, prováděná jinými lidmi a bez onoho odborného vedení, je spojena s nebezpečím. Neméně výmluvným je v témže ohledu také způsob, jímž se hájil obžalovaný, a který je rovněž uveden i v rozsudkových důvodech, že prý si zjednal od D-a předem informace o způsobu, jakým se ona práce má odborně provést. Podle rozsudkových důvodů bylo toto tvrzení obžalovaného úplně vyvráceno svědectvím Antonína D-a, který pravdivost jeho popřel. Zmateční stížnost není v právu ani, pokud dále vytýká, že rozsudek bez udání důvodů zjišťuje, že k oné nebezpečné práci neměl obžalovaný potřebných zkušeností a odborných znalostí. Neřekl ani sám obžalovaný.

Rovněž bezdůvodnou je výtka zmateční stížnosti, že rozsudek nezjišťuje v důvodech skutečnosti, které by byly věcným podkladem rozsudkovému výroku, že dělníci, které ustanovil obžalovaný k vyvrácení zdi, byli s podobnou prací neobeznámeni. Obžalovaný sám nehájil se způsobem, uvedeným ve stížnosti, ani v řízení přípravném ani při hlavním přelíčení, při němž pouze uvedl, že mu Josef Č., jeden z oněch dělníků, řekl, že byl již jednou při podobné práci. Nehledíc k tomu, že by ani takovéto prohlášení nebylo obžalovaného opravňovalo k závěru, že je s dotyčnou prací odborně obeznámen, a že obžalovaný sám označil ho při svém výslechu za »zcela obyčejného nádeníka«, udal Č., byv slyšen jako obžalovaný, při téměř hlavním přelíčení, že v té práci není vůbec odborníkem a že se zaň ani nevydával. Nebylo tudíž potřebno zjišťovati v rozsudku v naznačeném směru určité skutečnosti a uváděti v něm pro dotyčný bod rozsudkového výroku zvláštní důvody, zejména pokud jde o skutečnost, že obžalovaný také věděl, že oni dělníci, vedle Č-ého též František M. a Čeněk V., jsou s onou prací neobeznámeni. Opětně a zejména v oněch svých vývodech, jimiž napadá zmateční stížnost rozsudkový výrok, že obžalovaný mohl postřehnouti nebezpečí, hrozící z jeho jednání a opomenutí, zdůrazňuje zmateční stížnost zvláště okolnost, zjištěnou jak znalci, tak i v rozsudku, že zeď byla od paty až po vrch vychýlena o 8 cm ze svislice směrem do dvora právě na onu stranu, na kterou měla býti skácena. Majíc domnělou oporu v rozsudku znaleckém a vytýkajíc rozsudkovým důvodům rozpor s tímto rozsudkem, zmateční stížnost dovozuje především, že by k neštěstí (t. j. ke sřícení se zdi) nebylo mohlo dojít, kdyby zeď byla správně postavena ve svislici, dále, že znalci se nevyslovili v ten rozum, že ony přípravné práce, prováděné za účelem zbourání (vyvrácení) zdi, byly prováděny neodborně, že podepření zdi bylo nutným i v tom případě, kdyby zeď byla postavena řádně ve svislici, a že ony práce i v tomto případě byly nebezpečné. Zejména namítá pak zmateční stížnost, že ono vychýlení zdi, zjev to naprosto výjimečný, nemohl normální člověk, tudíž ani obžalovaný, ani postřehnouti ani jej předpokládati, a zdůrazňuje, že jej při započítí bouracích prací nepostřehl ani odborník, polír D. V souvislosti s těmito námitkami je také výtka, že se rozsudkové důvody nezabývají vůbec okolností, kterou se hájil obžalovaný, potvrzenou prý také svědky, že ke shroucení se zdi došlo teprve bezprostředně po tom, kdy dělník V. začal přes zákaz a varování obžalovaného bušiti krom-

páčem ze vší síly do největšího kamene v podsekané zdi. Zmateční stížnost dovozuje, že ke zřícení se zdi došlo výhradně spojením obou těchto zjevů, tudíž bez zavinění obžalovaného. Ani těmito námitkám zmateční stížnosti nelze přiznati oprávnění ani po stránce skutkové ani ve směru právním. Nedovoluje-li předpis §u 32 nařízení v prvním svém odstavci zásadně svrhovati celé části zdi a nařizuje-li zejména v druhém odstavci, že i svrhování a trhání zdi volně stojících smí se dít jen za stálého znaleckého řízení, a vyznívá-li také posudek znalecký v ten rozum, že se zdi mají volně od shora dolů rozebírat, dlužno základ oněch předpisů i tohoto posudku spatřovati v poznání, že kácení (svrhování) zdi, práce sama sebou nebezpečná, je tím nebezpečnější, že zeď může vykazovati vlastnosti, zejména vady, zevně nepozorovatelné ani odborníku, tím méně pak laikovi, jak tomu bylo i v souzeném případě. Z tohoto hlediska je vysvětlitelným jmenovitě předpis druhého odstavce § 32 nařízení. Je proto právně bezvýznamnou otázka, zda obžalovaný mohl onu vadu zdi postřehnouti nebo ji předpokládati či nikoli. Vzhledem na souzený případ nemá však významu ani skutečnost, zmateční stížností i dále zdůrazňovaná, že ony vady nepostřehl ani odborník D. Vychází z výsledků hlavního přelíčení na jevo, že k zvláštní b o u r a c í práci za vedení D-ova nedošlo, neboť podle souhlasných údajů nejen D-a, nýbrž i svědků U-a, M-a a K-a, byla jimi tehdy pouze otloukána omítka, by bylo lze zjistiti výšku základů zdi nad zemí. Není vyloučeno, že by D. za dalších prací byl na ono vychýlení se zdi přišel, k čemuž arci nedošlo, pokud se týče dojití nemohlo vzhledem k tomu, že obžalovaný ony dělníky podle rozsudkového zjištění odkázal a, dav se do dalšího provádění oné práce sám svými dělníky, vzal takto podle správného závěru rozsudkového veškerou odpovědnost na sebe. Ve znaleckém posudku se praví, že zeď přes ono své vychýlení se ze svislice byla vzhledem ke svému těžišti a dobrému základu ještě stabilní, že arci její stabilita byla částečně již porušena vysekáním otvoru, jímž bylo přerušeno její pevné spojení se starou pevnou budovou. Nestabilní stala se zeď podle téhož posudku následkem podsekání, jelikož těžiště bylo posunuto mimo pevnou spáru. Názor soudních znalců, že by zjevy jimi uvedené nebyly nastaly, kdyby zeď byla postavena úplně ve svislici, nemění ničeho na věci s onoho právního hlediska, nelze proto nic namítati ani po stránce skutkové, totiž vytýkati rozsudku rozpor s posudkem znaleckým, ani ve směru právním, spatřovati totiž porušení zákona v tom, že rozsudkové důvody označují bezprostřední příčinu sřícení se zdi za lhostejnou, a okolnost, že zeď měla vychýlené těžiště, jako bezvýznamnou. Ve zvýšené míře je tomu tak též, pokud jde o další okolnost, zdůrazňovanou stížností, že V. bušil do kamene zdi krompáčem, nehledíc ani k tomu, že pravdivost tvrzení zmateční stížnosti, že obžalovaný V-ovi jeho počínání zakazoval a ho varoval, nebyla potvrzena žádným ze svědků, obžalovaný sám pak uváděl pouze, že řekl V-ovi, by netloukl do prostřed onoho kamene, nýbrž by hleděl dostati se krompáčem do rýhy vedle něho. Pro skutkovou podstatu přečinu podle § 335 tr. zák. stačí, když pachatel sám svým nedbalým jednáním (opomenutím) zavinil byť i jen jednu z podmínek, které ve svém vzá-

jemném spolupůsobení přivodily úraz. Za tohoto předpokladu nesprošťuje pachatele zodpovědnosti za vlastní nedbalost ani zjištěné vlastní zavinění poškozeného, ani spoluzavinění třetí osoby. Pro posouzení stěžovatelovy viny s hlediska § 335 tr. zák. je proto lhostejno, zda V. oním svým jednáním úraz spoluzavinil. O výhradním zavinění dělníka V-e, jak tomu chce zmáteční stížnost, podle zjištěného stavu věci nemůže býti řeči.

Zmateční stížnost namítá posléze již v rámci oněch svých vývodů, jimiž uplatňuje formálně důvod zmatku čís. 5 § 281 tr. ř., že rozsudek nezjišťuje ve svých důvodech jednak sporně okolnosti, zda bylo s kopáním příkopu vedle základů zdi a s vydlabáním rýhy nad základy ve zdi započato již lidmi stavitele I-a pod vedením políra D-a, či teprve lidmi obžalovaného, z jeho příkazu a pod jeho vedením, jednak, že rozkaz zídku podkopati a u základu vysekati dal dělníkům obžalovaný. Také tuto námitku dlužno označiti za bezpodstatnou. V onom směru bylo nalézacímu soudu obtížno, učiniti zcela přesné a bezpečné zjištění vzhledem k tomu, že jak na to řadou příkladů poukazuje sama zmáteční stížnost, vyslychané osoby, zejména svědkové nejen odporovali dotčnými údaji svými jedni druhým, nýbrž někteří z nich i sami činili v tom směru postupně údaje se vzájemně neshodující. Nehledíc pak k tomu, že většina svědeckých výpovědí byla by asi opravňovala nalézací soud ke zjištění, že oněmi pracemi bylo započato teprve lidmi obžalovaného, poněvadž před tím byla dělníky I-ovými z rozkazu D-ova pouze otloukána omítka zdi, by mohla býti zjištěna výška kamenných základů, nezakládá nedostatek zjištění, postrádaného zmáteční stížností, neúplnosti, která by jej činila zmatečným podle čís. 5 nebo podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. Trestným způsobem byl by se obžalovaný zachoval i tehdy, kdyby byl jen pokračoval v nebezpečné práci, někým jiným započaté, a v jednání, jež rozsudkem, jak dovoděno, jinak správně bylo podřaděno skutkové podstatě přečinu podle § 335 tr. zák. Ona další námitka zmáteční stížnosti není však než nepřipustným brojením proti rozsudkovému zjištění, že obžalovaný nejen sám řídil práce za účelem vyvrácení zdi, a při nich osobně vykonával dozor, nýbrž udílel dělníkům také rozkazy, tudíž i rozkaz zed' podkopati a ji u základu vysekati. Toto zjištění má plnou oporu ve výpovědích svědků, jichž se v tom směru výslovně dovolávají rozsudkové důvody. Bezpodstatnost námitek, uplatňovaných zmáteční stížností formálně jako důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., jež však namnoze nejsou než pouhým opakováním neb obměnou výtek, činěných již před tím rozsudku s hlediska důvodu zmatku čís. 5 téhož §, je zjevnou již z předchozích úvah rázu právního. Stačí tudíž dodati pouze, že odpověď na otázku, zda zakládá jednání a opomenutí obžalovaného skutkovou podstatu přečinu podle § 335 tr. zák., nemá zřejmě nic společného s okolností, již se zmáteční stížnost dále dovolává, že podle stavebního řádu moravského směl obžalovaný provésti sbourání zdi svými lidmi sám beze stavebního povolení a bez příbrání zednického mistra, neboť rozsudek nespatřuje onu skutkovou podstatu v tom, že obžalovaný zed' sám svými lidmi b o u r a l, nýbrž že ji b o u r a l k á c e n í m, nemá nad to ani sám potřebných znalostí a odborných zkuše-

ností a ustanoviv k práci dělníky s ní neobeznámené, a že opomenul učiniti za provádění práce nutné bezpečnostní opatření, podepřítí totiž zeď na straně, kam bylo řízeno její vyvrácení. Za tohoto stavu popírá ovšem zmateční stížnost neprávem také příčinnou souvislost mezi jedním, pokud se týče opomenutím obžalovaného na jedné straně a sřícením se zdi na straně druhé. Bylo ji proto zavrhnouti jako bezdůvodnou.

Rozsudkový výrok, jímž bylo obžalovanému podle § 4 zákona o podmíněném odsouzení uloženo, by ve zkušební době podle svých sil nahradil soukromému účastníku a poškozenému jejich soukromoprávní nároky, které nemohou dosud býti určeny, případně, by se s nimi ve zkušební době vyrovnal, napadá státní zastupitelství odvoláním ve dvojím směru: jednak proto, že nebyly číselně určeny částky, jež má obžalovaný nahraditi podle § 4 zákona, jednak z toho důvodu, že nalézací soud podle téhož ustanovení zákona neuložil obžalovanému též náhradu škody pozůstalé rodině usmrceného Čeňka V-e. V onom směru nelze odvolání přiznati oprávněni. Státní zastupitelství má za to, že ustanovením § 4 zákona o podmíněném odsouzení, podle něhož má soud zpravidla uložiti podmíněně odsouzenému, by podle svých sil nahradil způsobenou škodu, jest míněna povinnost náhrady co do rozsahu a způsobu plnění určitá a pevně stanovená, a že v tomto smyslu měla býti uložena též napadeným rozsudkem, poněvadž jinak by odsouzený vlastně nevěděl, jakým způsobem a v jakém rozsahu má škodu nahraditi, a s druhé strany mohl by také poškozený činiti požadavky, jež by přesahovaly povinnost odsouzeného. Nutnost, vymeziti v tomto směru přesně povinnost odsouzeného, jeví se prý zejména tam, kde — jako v souzeném případě — jde o požadavky poškozených více méně neurčité a podléhající subjektivnímu ocenění, totiž o bolestné a náhradu za ušlý zisk. Kdyby v takových případech náhradní povinnost odsouzeného nebyla přesně určena, bylo by mu prý mnohdy znemožněno, by splnil tuto podmínku podmíněného odkladu výkonu trestu, buď z neznalosti, nakořik je povinen náhradou, nebo pro přílišné a stavu věci neodpovídající požadavky poškozeného. Výrok soudu první stolice, že soukromoprávní nároky poškozených nemohou dosud býti určeny, je prý neodůvodněn vzhledem k tomu, že poškození učinili, případně mohli učiniti údaje potřebné pro stanovení náhrady, a že náhrada škody mohla býti ustanovena aspoň za dobu do vyhlášení rozsudku. § 4 zákona o podmíněném odsouzení předpisuje jen zcela povšechně, že soud zpravidla má uložiti podmíněně odsouzenému, by podle svých sil nahradil škodu, kterou způsobil, a by dal zadosti učinění. Tímto předpisem nebylo však nikterak změněno ustanovení § 366 (§ 4) tr. ř., podle něhož soud, má-li za to, že výsledky trestního řízení nestačí, by na jejich podkladě bezpečně mohlo býti rozhodnuto o nárocích na náhradu, odkáže soukromého účastníka na pořad práva soukromého. Proti tomuto odkázání není podle poslední věty § 366 tr. ř. o p r a v n ě h o p r o s t ř e d k u. Zůstavil-li takto zákon volnému uvážení nalézacího soudu, by posoudil, zda výsledky trestního řízení jeví se býti dostatečnými, by na jich základě bezpečně mohlo býti rozhodnuto o nárocích soukromoprávních, byla proto mezi jiným zřejmě rozhodující úvaha, že řízení přípojně jest

jen vedlejší částí řízení trestního a že jednáním a rozhodováním o soukromoprávních nárocích nesmí být oddalováno co možná nejrychlejší provedení a skončení trestního řízení. Tytéž úvahy platí však, pokud jde o číselné určení náhrady touž měrou i pro výrok podle § 4 zákona o podmíněném odsouzení, neboť — třebaže tento výrok nesmí býti stožňován s rozhodnutím o soukromoprávních nárocích — přece případné určení výše náhrady podle § 4 zákona o podmíněném odsouzení spočívá v podstatě na stejném základě jako ono rozhodnutí. Shledal-li tudíž v souzeném případě nalézací soud, že výsledky trestního řízení nestačí k bezpečnému rozhodnutí o soukromoprávních nárocích, a odkázal-li je důsledkem toho podle § 366 tr. ř. na pořad práva soukromého (proti čemuž není opravného prostředku), nemůže býti ani cestou § 4 zák. o podm. odsouzení donucován, by zjišťoval jsoucnost a výši odškodňovacích nároků a oprávněných pro obor tohoto zákonného ustanovení, na zásadě § 366 tr. ř. ničeho nezměnivšího, a nelze mu důvodně vytýkati, že rozsah náhradní povinnosti podle § 4 zákona o podmíněném odsouzení měl býti číselně určen. To tím méně, poněvadž nelze souhlasiti ani s důvody, z nichž odvolání shledává toto přesné určení věcně potřebným. Neboť podle § 6 čís. 3 zákona o podmíněném odsouzení a § 12 vládního nařízení ze dne 11. listopadu 1919, čís. 598 sb. z. a n. ve znění § 2 vládního nařízení ze dne 21. listopadu 1923, čís. 223 sb. z. a n. zjistí nalézací soud po uplynutí zkušební doby, zda odsouzený vyhověl povinnosti, uložené mu podle § 4 zákona o podmíněném odsouzení, anebo zda bez důvodu odpírá nahraditi škodu nebo dáti zadostiučinění, při čemž mu bude také zkoumati, zda a do jaké výše měl poškozený právní nárok na náhradu škody. Naproti tomu jest odvolání v právu, pokud vytýká, že soud prvé stolice, pominuv mlčením pozůstalou rodinu usmrčeného Čeňka V-e, neprávem ji vyloučil z výroku o náhradní povinnosti odsouzeného podle § 4 zákona o podmíněném odsouzení. Proč soud tak učinil, nelze z důvodů rozsudku seznati. Okolnost, že tato rodina, pokud se týče členové její, nežádali v trestním řízení náhrady škody, která jim po případě vzešla usmrčením živitele, nijak nebránila, by obžalovanému i v tomto směru nebyla uložena náhrada škody podle § 4 zákona o podmíněném odsouzení, neboť tento výrok nezávisí na tom, zda poškozený domáhá se náhrady a zda se k tomu cíli připojil k trestnímu řízení jako soukromý účastník. Bylo proto odvolání státního zastupitelství vyhověno jen v tomto směru tím, že výrok podle § 4 zákona o podmíněném odsouzení byl přizpůsoben doslovu zákona a náhradní povinnost odsouzeného byla vyslovena povšechně, tedy bez číselného určení výše náhrady a bez označení, ale ovšem také bez omezení co do osob poškozených.

Čís. 2598.

Pojmu »tajení pŕtahů« (§ 214 tr. zák.) odpovídá pouze takový určitý pozitivní čin, jenž podle úmyslu jednajícího směřuje k tomu, by známé mu okolnosti, způsobilé vésti k vyjevení zločinu nebo k vypátrání jeho pachatele, zůstaly utajeny před vrchností, která po zločinu nebo pacha-